

28 - I 7



VIRO
FRANCISCO ISOLA
CONCORDIENSIS PRAESULI

A. D. XVII KAL. FEBR.

Due documenti
sulla Chiesa di S. Maria di Spilimbergo



BIBLIOTECA
SEMINARIO V.
PORDENONE
S. l.
080 MIS
54/12

BIBLIOTECA
SEMINARIO V.
PORDENONE

s.l.

080 MIS

54/12

T I B I

Monumenta haec inedita Ecclesiae Sanctae Mariae Spilimbergi originem antiquasque opes illustrantia, quibus Waltherii Pertholdi II domini Spilimbergi munifici nepotisque ejus Fulcherii de Zucula Concordiensis Episcopi, praedecessoris tui dignissimi, nomina charitatis vinculo in opere sancto conjuncta ad astra extolluntur, obsequii testimonium

CLERUS VIC. FOR. SPILIMBERGI

D. D.

(Arch. S. M. cop. aut. cart.).



n nomine Domini Amen. Anno Domini millesimo ducentesimo octogesimo quarto indictione duodecima die quarta intrante Octobrio in praesentia Reverendi Patris Domini Folcherii Dei gratia Concor diensis Episcopi. (1) et Domini Antonii decani. Leonis Thesaurarii et Brisae canonicorum Concor diensis Ecclesiae. Venerabilis viri Domini Desiderii Abatis Monasterii Sumaquensis. Domini Sibelli de Spilimbergo (2) et aliorum. Ad honorem Dei et gloriosae Virginis Mariae. sanctorumque omnium. Nobilis vir D. Walterpertoldus Dominus de Spilimbergo (3) una cum comuni ejusdem loci intendens aedificare Ecclesiam in Burgo videlicet in angulo Burgi predicti loci versus orientem. idem d. Walterpertoldus dictam terram in qua Ecclesia praedicta aedificari debet una cum terra Cemeterii eidem Ecclesiae adjacenti libere dedit et absolute per se suosque heredes salvo sibi ac haeredibus suis iure patronatus ipsius Ecclesiae. et de hoc mandavit mihi infrascripto Notario. et voluit fieri publicum instrumentum. Actum in dicto loco ubi praedicta Ecclesia est aedificanda. Ego Bartolomeus Civitatis imperiali auctoritate Notarius his interfui et rogatus scripsi. (4)

Regno d' Italia. Dipartimento di Passareano. Comune di Spilimbergo li 28 Luglio 1807. Il premesso atto concorda intieramente con l' originale in Bergamena esistente presso la Veneranda Chiesa di S. Maria di Spilimbergo, ed a me esibito dal di lei Procuratore sig. Pietro Antonio Cauto per la sua incontrazione. In fede di che posto il solito mio sigillo notariale mi sono sottoscritto.

(S. N.)

ANTONIO POGNICI Pub. Not. in Spilimbergo.

Ad honorem Dei omnipotentis, et Beatae Virginis Mariae Matris ejus. et omnium sanctorum incipiens scribere rationes. et redditus Ecclesiae fabricatae et fundatae ad reverentiam. et honorem. ejusdem Dei. et Beatissimae Matris Mariae Virginis et omnium sanctorum in Spignimbergo. in primis Dominus Walterpertoldus. Anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo quarto indictione duodecima die quarta intrante mense octobrio coram discreto et honestissimo viro Desiderio divina miseratione abate Monasterii Sumaquensis. Domino Antonio Decano Concordiensi. Domino Leone Thesaurario Ecclesiae Concordiensi Praesbytero Baldeone Capellano Ecclesiae Sancti Nicolai de Albero de Portogruaro. et in praesentia Dominorum Praesbyteri Alexandri Capellani de Spignimbergo. Domini Sibelli de Montereali. Zorlini de dicto loco. Domini Leonardi de Methuno. Domini Henrici de Lestano. Domini Odorici Capitanei Valvasonis. (5) Odorici Sclenche. Henrici. et Sopreti fratrum filiorum q. Domini Calve. Zolli Vincentini villici Domini Walterpertoldi de Spignimbergo. Magistri Sotte et aliis pluribus et multis. C. Cum ex divina voluntate processisset. quo D. Walterpertoldus de Spignimbergo causa devotionis preces suas humiliter et devote porrexerit ad Venerabilem patrem Dominum Fulcherium dignissimum Episcopum Concordiensem humiliter rogans. ut sibi in Spignimbergo Ecclesiam unam ad honorem Beatae et gloriosae Virginis Mariae consignaret. et ad aedificandam dictam Ecclesiam auctoritatem daret. idem Dominus Episcopus quod devote petebat benigne concessit. et in praesentia supradictorum testium dictus dominus Walterpertoldus contulit ac dedit atque libere manumisit terram ubi dicta Ecclesia cum Cemeterio debebat locari. videlicet in Burgo Spignimbergi in parte inferiori. Qui Dominus Episcopus ibi missam celebravit. et benedixit primarium lapidem. et propriis manibus

posuit dictum lapidem in fundamento Ecclesiae. Et quia dictus Dominus Episcopus nolebat ponere nec benedicere primarium lapidem ubi dicta Ecclesia aedificanda erat nisi idem D. Walterpertoldus dotaret dictam Ecclesiam taliter quod duo sacerdotes possent convenienter ibi vivere. et divinum officium ibi celebrare. quo circa Walterpertoldus reverenter ac devote dotavit dictam Ecclesiam et dedit atque contulit libere de suis propriis bonis jacentibus in Taureano sacerdotibus qui in dicta Ecclesia divinum officium celebrare debebant marcas tres in redditibus ad usum curiae. Qui redditus et proventus consignavit in septem mansibus de dicta Villa Taureani videlicet Joannis Aldrati mansus. mansus Odorici q. Danielis. mansus Coradini. mansus Aldini. mansus Martini q. de Asio. et duo mansi qui reguntur per Worlicum Sclavum. Et dictus mansus Joannis Aldrati solvit annuatim st. 4 frumenti. st. 4 millei. st. 4 avenae. urnam unam vini. fraxacherios 24, spallas duas, gallinas 4, ova 40 et panes 3. Item mansus Coradini solvit frixacherios 60 spatulas 2, galinas 4, ova 60 et panes 2. Item mansus Odorici q. Danielis solvit annuatim frax. 60, spat. 2. gallinas 4, ova 60 et panes 3. Item mansus Aldini solvit annuatim st. 2 frumenti, st. 3 millei, st. 3 sorgi, fr. 16 sp. 2, gallinas 4, ova 60 et panes 3. Item mansus q. Martini de Asio solvit annuatim, st. 2 frumenti, st. 3 millei, staria 3 surgi fr. 16, sp. 2, Gallinas 4 et panes 3. Item mansus Worlici sclavi solvit annuatim st. 4 frum., st. 5 millei, st. 5 avenae, frix. 24, gallinas 6, ova 60 et panes 5. Et taliter dedit atque contulit dictos mansos quod sacerdotes qui dictam Ecclesiam officiaverint in perpetuum habeant teneant. et possideant sine contradictione dicti Domini Walterpertoldi et suorum haeredum et alicujus alterius personae promittens namque idem D. Walterpertoldus per se suosque haeredes sub paena duplicis valoris dictorum mansorum dictam donationem in perpetuum habere ratam. et firmam. et non contrafacere vel venire aliquo modo ingenio sive causa et dicta bona sacerdotibus servientibus dictae Ecclesiae disbrigare autorizare et manutenere cum ratione contra omnes personas quae vellent praedicta in aliquo molestare. Et tunc dictus D. Episcopus consecravit primarium lapidem, et collegium. ubi corpora debebant seppelliri. et ibi ad honorem Beatae Virginis



Missam solemniter celebravit. dicta vero missa. dictus Dominus Odoricus Capitaneus qui dictum bonum opus tractaverat et procuraverat apud dictum D. Walterpertoldum de suis propriis bonis dedit quinquaginta libras denariorum ad faciendam dictam Ecclesiam hoc pacto quod Camerarii dictae Ecclesiae fieri faciant unum altare ad honorem Beati Andreae Apostoli in dicta Ecclesia.

Item praedictus D. Walterpertoldus dedit atque contulit in manibus Camerariorum Ecclesiae jam dictae S. Mariae duos mansos jacentes in Villa Taureani ad faciendum anniversarium suum cum redditu praedictorum mansorum. unus quorum regitur per Giraldum solvit omni anno st. 2 frumenti, st. 3 millei, st. 3 surgi, frix. 16, sp. 2, gall. 4, ova 60 et panes 3. Alius vero mansus regitur per Passutum solvit annuatim st. 3 frumenti, st. 4 millei, st. 4 surgi, urnam unam vini, fr. 28, sp. 2, gallinas 4, ova 60 et panes 3. Et cum hoc redditu Camerarii teneantur facere anniversarium dicti. D. Walterpertoldi cum dictis sacerdotibus cum uno duplice. et cum 6 fr. pro quolibet sacerdote pro offertorio. et prandio computato. et residuum dicti redditus in elemosyna pro anima dicti. D. Walterpertoldi pauperibus dare teneantur. Item praedictus Dominus Walterpertoldus dedit dictae jam Ecclesiae sanctae Mariae mansos duos jacentes in Villa Baselge. unus quorum regitur per Henricum Coginum. et reddit dimidiam marcam denariorum. et alter vero mansus regitur per Petrum Fabrum dictae villae. et reddit dimidiam marcam denariorum. et redditus dictus dictorum mansorum debet converti in utilitatem dictae jam Ecclesiae S. Mariae.

Suprascripta omnia, prout stant et jacent requisitus fideliter de verbo ad verbum exemplavit et in hanc publicam formam extraxit Bernardinus Fregonius imperialis Notarius et Plebanus Spilimbergi ex libro in membranis tabulis ligneis pene ipsum existente nil addens. vel minuens et in praemissorum fidem nomen suum atque tabellionatus sui signum subnotavit.

Item particula testamenti Domini Walterpertoldi qui reliquit Ecclesiae tres marcas de redditu ad usum Curiae super bonis Taureani. et unam marcam super bonis Baselge manu ser Ottoboni de Valvasono sub die 26 Aprilis 1290.

Ego Joannes Baptista Carbo q. Sp. domini d. Leonardi publicus imperiali auctoritate notarius et in praesens Cancellarius Spilimbergi suprascriptas notas pro ut stant et iacent. requisitus fideliter extraxi ex quodam libro magno in tabulis ligneis coopertis chorio rubeo existente in capsula magna scripturarum Ecclesiae prefatae S. Mariae de Spignimbergo penes Illustrissimum D. Paulum ex DD. consortibus Spignimbergi et in fidem me subscripsi. signum assuetum tabellionatus apposui.

Regno d'Italia. Dipartimento di Passareano. Comune di Spilimbergo li 28 Luglio 1807. Certifico io sottoscritto Notaro che riscontrato il premesso atto con il suo originale esistente presso la Veneranda Chiesa di S. M. di Spilimbergo in carta bergamena statomi esibito dal di lei Procuratore Sig. Pietr' Antonio Cauto l'ho ritrovato perfettamente concordare. In fede di che posto il solito mio sigilo notariale mi sono sottoscritto.

(S. N.)

ANTONIO POGNICI

Pub. Notaro di Spilimbergo.

Apographum documentorum manu q. A. Pognici notarii in Archivo Ven. Archipr. Ecclesiae S. M. Majoris Spilimbergi asservatum Ferrucius Karolus Carreri Sermae S. Marini Reip. patricius legis philologiaeque doctor, DD. Comitum Spilimbergi historiographus, adnotavit.



NOTAE

(1) Frater erat D. Johannis de Zuccula qui, avunculo Walterio Pertholdo eiusque filio Ottone Pregonia II mortuis, dominus Spilimbergi extitit. Pater eius Bernardus, mater Flos de Spilimbergo.

(2) *Legendum est semper: Spegnembergo.*

(3) Filius erat Domini Ottonis Pregoniae I de Spegnemberch. Avus fuit autem D. Waltherius Pertholdus I qui in ultramarinas partes arma gessit cruce insignitus.

(4) *Originalis membrana apud D. Comitem Waltherium de Spilimbergo in Castro Domanisii asservatur.*

(5) Capitaneus hic erat pro Walterio Pertholdo tunc Walvasoni domino.



Mutinae, Typis A. Rossi 1898.



BIBLIOTECA DEL SEMINARIO
VESCOVILE DI PORDENONE
N. 15998